

INFORMACJA DODATKOWA

I.	Wprowadzenie do sprawozdania finansowego, obejmuje w szczególności:
1.	
1.1	nazwę jednostki
	Powiat Grajewski
1.2	siedzibę jednostki
	Grajewo
1.3	adres jednostki
	ul. Strażacka 6B, 19-200 Grajewo
1.4	podstawowy przedmiot działalności jednostki
	<p>1. Powiat wykonuje określone ustawami zadania o charakterze ponadgminnym w zakresie: edukacji publicznej, promocji i ochrony zdrowia, pomocy społecznej, polityki prorodzinnej, wspierania osób niepełnosprawnych, transportu zbiorowego i dróg publicznych, kultury i ochrony dóbr kultury, kultury fizycznej i turystyki, geodezji, kartografii i katastru, gospodarki nieruchomościami, administracji architektoniczno-budowlanej, gospodarki wodnej, ochrony środowiska i przyrody, rolnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego, porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli, ochrony przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania powiatowego magazynu przeciwpowodziowego, przeciwpozarowej i zapobiegania innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska, przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy, ochrony praw konsumenta, utrzymania powiatowych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych, obronności, promocji powiatu, współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, działalności w zakresie telekomunikacji.</p> <p>2. Do zakresu zadań powiatu należy również zapewnienie wykonywania określonych w ustawach zadań i kompetencji kierowników powiatowych służb, inspekcji i straży.</p> <p>3. Powiat może wykonywać zadania z zakresu administracji rządowej, jeżeli ustawy określają te sprawy jako należące do zakresu działania powiatu.</p> <p>4. Ustawy mogą nakładać na powiat obowiązek wykonywania zadań z zakresu organizacji przygotowań i przeprowadzenia wyborów powszechnych oraz referendów.</p> <p>5. Powiat może zawierać z organami administracji rządowej porozumienia w sprawie wykonywania zadań publicznych z zakresu administracji rządowej.</p> <p>6. Powiat na uzasadniony wniosek zainteresowanej gminy przekazuje jej zadania z zakresu swojej właściwości na warunkach ustalonych w porozumieniu.</p> <p>7. Powiat może zawierać z innymi jednostkami samorządu terytorialnego porozumienia w sprawie powierzenia prowadzenia zadań publicznych, także z województwem, na którego obszarze znajduje się terytorium powiatu.</p> <p>8. W celu wykonywania zadań Powiat może tworzyć powiatowe jednostki organizacyjne i zawierać umowy z innymi podmiotami.</p> <p>9. Powiat nie może prowadzić działalności gospodarczej wykraczającej poza zadania o charakterze użyteczności publicznej.</p> <p>10. Ustawy określają przypadki, w których właściwe organy administracji rządowej mogą nałożyć na powiat obowiązek wykonania określonych czynności w zakresie należącym do zadań powiatu, związanych z usuwaniem bezpośrednich zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz z obronnością.</p> <p>11. Powiaty, związki i stowarzyszenia powiatów mogą sobie wzajemnie bądź innym jednostkom samorządu terytorialnego udzielać pomocy, w tym pomocy finansowej.</p>

2.	wskazanie okresu objętego sprawozdaniem
	01.01.2019 r. – 31.12.2019 r.
3.	wskazanie, że sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne
	<p>Sprawozdanie finansowe zawiera łączne dane następujących jednostek budżetowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie, 2. Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie, 3. Zespół Szkół Specjalnych w Grajewie, 4. Zespół Szkół w Szczuczynie, 5. Zespół Szkół w Wojewodzinie, 6. Zespół Szkół w Niećkowie, 7. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie, 8. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grajewie, 9. Dom Pomocy Społecznej w Grajewie, 10. Zarząd Dróg Powiatowych w Grajewie, 11. Powiatowy Urząd Pracy w Grajewie, 12. Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Grajewie, 13. Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Grajewie, 14. Starostwo Powiatowe w Grajewie.
4.	omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji)

Jednostki organizacyjne Powiatu Grajewskiego prowadzą księgi rachunkowe, które są zgodne z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Aktywa i pasywa wycenia się, nie rzadziej niż na dzień bilansowy, w sposób następujący:

1) środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne – według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, lub wartości przeszacowanej (po aktualizacji wyceny środków trwałych), pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości,

1a) nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne zaliczane do inwestycji – według zasad, stosowanych do środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, określonych w pkt 1 oraz w art. 31, art. 32 ust. 1-5 i art. 33 ust. 1 ustawy o rachunkowości lub według ceny rynkowej bądź inaczej określonej wartości godziwej,

2) środki trwałe w budowie – w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości,

3) udziały w innych jednostkach oraz inne, niż wymienione w pkt 1a, inwestycje zaliczone do aktywów trwałych – według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości lub według wartości godziwej albo skorygowanej ceny nabycia – jeżeli dla danego składnika aktywów został określony termin wymagalności; wartość w cenie nabycia można przeszacować do wartości w cenie rynkowej, a różnicę z przeszacowania rozliczyć zgodnie z art. 35 ust. 4 ustawy o rachunkowości,

4) udziały w jednostkach podporządkowanych zaliczone do aktywów trwałych – według zasad określonych w pkt 3 lub metodą praw własności, pod warunkiem, że będzie ona stosowana jednolicie wobec wszystkich jednostek podporządkowanych,

5) inwestycje krótkoterminowe – według wartości rynkowej albo według ceny nabycia, zależnie od tego, która z nich jest niższa albo też według skorygowanej ceny nabycia – jeżeli dla danego składnika aktywów został określony termin wymagalności, a krótkoterminowe inwestycje, dla których nie istnieje aktywny rynek, w inny sposób określonej wartości godziwej,

6) rzeczowe składniki aktywów obrotowych – według cen nabycia lub kosztów wytworzenia nie wyższych od cen ich sprzedaży netto na dzień bilansowy,

7) należności i udzielone pożyczki – w kwocie wymaganej zapłaty, z zachowaniem zasady ostrożności, z zastrzeżeniem art. 28 pkt 7a ustawy o rachunkowości,

7a) należności i udzielone pożyczki zaliczone do aktywów finansowych, mogą być wyceniane według skorygowanej ceny nabycia, jeżeli jednostka przeznaczająca je do sprzedaży w okresie do 3 miesięcy, to według wartości rynkowej lub inaczej określonej wartości godziwej,

8) zobowiązania – w kwocie wymagającej zapłaty, z zastrzeżeniem art. 28 pkt 8a ustawy o rachunkowości,

8a) zobowiązania finansowe mogą być wyceniane według skorygowanej ceny nabycia, a jeżeli jednostka przeznaczająca je do sprzedaży w okresie do 3 miesięcy, to według wartości rynkowej lub inaczej określonej wartości godziwej,

9) rezerwy – w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości,

10) udziały (akcje) własne – według cen nabycia,

11) kapitały (fundusze) własne, z wyjątkiem udziałów (akcji) własnych, oraz pozostałe aktywa i pasywa – w wartości nominalnej.

Środki trwałe o wartości do 10.000,00 zł odpisywane są jednorazowo w ciężar kosztów materiałów i wyposażenia.

Umorzenie środków trwałych (umarzanych w czasie) ewidencjonuje się w tablicach amortyzacyjnych środków trwałych sporządzanych za kolejne lata obrotowe i ujmuje się je w karcie analitycznej środka trwałego; środki trwałe umarżane są według stawek amortyzacyjnych ustalonych przepisami Ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 865 z późn. zm.).

Zasady księgowania pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (umarzanych jednorazowo) określone są szczegółowo w polityce rachunkowości przyjętej w danej jednostce, według której ustalana jest wartości danego składnika majątku. Dokonywanie odpisów amortyzacyjnych rozpoczyna się począwszy od miesiąca następującego po miesiącu oddania składnika majątku do używania. Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się metodą liniową. Zobowiązania krótkoterminowe to, przede wszystkim, ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, wynagrodzeń, ubezpieczeń społecznych, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego. Zobowiązania krótkoterminowe wyceniane są wg wartości wymagającej zapłaty. Wynik finansowy ustalony został przy zastosowaniu metody memoriału o współmierności.

5.	inne informacje
	Nie dotyczy
II.	Dodatkowe informacje i objaśnienia obejmują w szczególności:
1.	
1.1.	szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, zawierający stan tych aktywów na początek roku obrotowego, zwiększenia i zmniejszenia z tytułu: aktualizacji wartości, nabycia, rozchodu, przemieszczenia wewnętrznego oraz stan końcowy, a dla majątku amortyzowanego – podobne przedstawienie stanów i tytułów zmian dotychczasowej amortyzacji lub umorzenia
	<p>Zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych</p> <p>Grupa 0 Grunty: stan na początek roku obrotowego 5.744.439,43 zł; zmniejszenie o 443.198,00 zł; stan na koniec roku obrotowego 5.301.241,43 zł.</p> <p>Grupa 1 Budynki i lokale: stan na początek roku obrotowego 25.694.228,37 zł; brak zmian; stan na koniec roku obrotowego 25.694.228,37 zł.</p> <p>Grupa 2 Obiekty inżynierii lądowej i wodnej: stan na początek roku obrotowego 95.461.653,17 zł; zwiększenie o 15.332.897,96 zł; stan na koniec roku obrotowego 110.794.551,13 zł.</p> <p>Grupa 3 Kotły i maszyny energetyczne: stan na początek roku obrotowego 333.926,42 zł; zwiększenie o 23.263,54 zł; stan na koniec roku obrotowego 357.189,96 zł.</p> <p>Grupa 4 Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania: stan na początek roku obrotowego 2.757.985,38 zł; zmniejszenie o 60.518,85 zł; stan na koniec roku obrotowego 2.697.466,53 zł.</p> <p>Grupa 5 Specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty: stan na początek roku obrotowego 1.270.943,53 zł; zwiększenie o 111.853,41 zł; stan na koniec roku obrotowego 1.382.796,94 zł.</p> <p>Grupa 6 Urządzenia techniczne: stan na początek roku obrotowego 982.690,08 zł; zmniejszenie o 64.138,34 zł, stan na koniec roku obrotowego 918.551,74 zł.</p> <p>Grupa 7 Środki transportu: stan na początek roku obrotowego 6.740.349,81 zł; zwiększenie o 465.320,16 zł; stan na koniec roku obrotowego 7.205.669,97 zł.</p> <p>Grupa 8 Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie: stan na początek roku obrotowego 627.620,48 zł; zwiększenie o 874.149,20 zł; stan na koniec roku obrotowego 1.501.769,68 zł.</p> <p>Grupa 9 Inwentarz żywy Nie dotyczy</p> <p>Pozostałe środki trwałe stan na początek roku obrotowego 7.954.559,37 zł; zwiększenie o 260.819,07 zł; stan na koniec roku obrotowego 8.215.378,44 zł.</p> <p>Wartości niematerialne i prawne stan na początek roku obrotowego 598.798,14 zł (w informacji dodatkowej za rok 2018 r. w pozycji stan na koniec roku obrotowego została błędnie wykazana kwota tj.: 583.895,14 zł); zwiększenie o 77.641,13 zł; stan na koniec roku obrotowego 676.439,27 zł.</p>

	<p>Zakres zmian dotychczasowej amortyzacji lub umorzenia grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych</p> <p>Grupa 1 Budynki i lokale: stan na początek roku obrotowego 10.766.746,37 zł; zwiększenie o 581.853,24 zł; stan na koniec roku obrotowego 11.348.599,61 zł.</p> <p>Grupa 2 Obiekty inżynierii lądowej i wodnej: stan na początek roku obrotowego 30.431.708,97 zł; zwiększenie o 4.407.968,96 zł; stan na koniec roku obrotowego 34.839.677,93 zł.</p> <p>Grupa 3 Kotły i maszyny energetyczne: stan na początek roku obrotowego 280.685,58 zł; zmniejszenie o 19.049,88 zł; stan na koniec roku obrotowego 261.635,70 zł.</p> <p>Grupa 4 Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania: stan na początek roku obrotowego 2.693.184,03 zł; zmniejszenie o 164.336,89 zł; stan na koniec roku obrotowego 2.528.847,14 zł.</p> <p>Grupa 5 Specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty: stan na początek roku obrotowego 894.891,14 zł; zwiększenie o 97.001,59 zł; stan na koniec roku obrotowego 991.892,73 zł.</p> <p>Grupa 6 Urządzenia techniczne: stan na początek roku obrotowego 753.992,01 zł; zmniejszenie o 34.175,78 zł; stan na koniec roku obrotowego 719.816,23 zł.</p> <p>Grupa 7 Środki transportu: stan na początek roku obrotowego 6.345.478,88 zł; zwiększenie o 121.513,52 zł; stan na koniec roku obrotowego 6.466.992,40 zł.</p> <p>Grupa 8 Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie: stan na początek roku obrotowego 567.211,14 zł; zwiększenie o 152.948,37 zł; stan na koniec roku obrotowego 720.159,51 zł.</p> <p>Grupa 9 Inwentarz żywy Nie dotyczy</p> <p>Pozostałe środki trwałe stan na początek roku obrotowego 7.954.559,37 zł; zwiększenie o 260.819,07 zł; stan na koniec roku obrotowego 8.215.378,44 zł.</p> <p>Wartości niematerialne i prawne stan na początek roku obrotowego 570.339,58 zł; zwiększenie o 87.057,94 zł; stan na koniec roku obrotowego 657.397,52 zł.</p>
1.2.	aktualną wartość rynkową środków trwałych, w tym dóbr kultury – o ile jednostka dysponuje takimi informacjami
	Nie dotyczy
1.3.	kwotę dokonanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych odrębnie dla długoterminowych aktywów niefinansowych oraz długoterminowych aktywów finansowych
	Nie dotyczy
1.4.	wartość gruntów użytkowanych wieczysto
	Nie dotyczy
1.5.	wartość nieamortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu
	1.540.118,33 zł
1.6.	liczbę oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych

	1.670,00 zł – wartość długoterminowych aktywów finansowych – akcje cukrowe, akcje zwykłe imienne – Krajowa Spółka Cukrowa S.A. z siedzibą w Toruniu – 1.670 sztuk (wartość nominalna każdej akcji 1,00 zł. 46.688,47 zł – wartość długoterminowych aktywów finansowych – udziały w SM Mlekoop w Grajewie – ilość udziałów 9.
1.7.	dane o odpisach aktualizujących wartość należności, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego, z uwzględnieniem należności finansowych jednostek samorządu terytorialnego (stan pożyczek zagrożonych)
	Stan na początek roku obrotowego 1.699,49 zł; zwiększenie 45,98 zł; stan na koniec roku obrotowego 1.745,47 zł.
1.8.	dane o stanie rezerw według celu ich utworzenia na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie końcowym
	Nie dotyczy
1.9.	podział zobowiązań długoterminowych o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową lub wynikającym z innego tytułu prawnego, okresie spłaty:
a)	powyżej 1 roku do 3 lat
	Nie dotyczy
b)	powyżej 3 do 5 lat
	Nie dotyczy
c)	powyżej 5 lat
	Nie dotyczy
1.10.	kwotę zobowiązań w sytuacji gdy jednostka kwalifikuje umowy leasingu zgodnie z przepisami podatkowymi (leasing operacyjny), a według przepisów o rachunkowości byłby to leasing finansowy lub zwrotny z podziałem na kwotę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego lub leasingu zwrotnego
	Nie dotyczy
1.11.	łącną kwotę zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki ze wskazaniem charakteru i formy tych zabezpieczeń
	Nie dotyczy
1.12.	łącną kwotę zobowiązań warunkowych, w tym również udzielonych przez jednostkę gwarancji i poręczeń, także wekslowych, niewykazanych w bilansie, ze wskazaniem zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki oraz charakteru i formy tych zabezpieczeń
	6.544.722,49 zł Umowa z dnia 26.07.2007 r. (zm. Aneks nr 1 i Aneks nr 2 oraz Aneks nr 3). Zabezpieczenie spłaty poręczzonego kredytu wraz z odsetkami i innymi kosztami – środki własne powiatu rezerwowane na ten cel do roku 2032 w wysokości określonej w Wieloletniej Prognozie Finansowej i każdorazowo w uchwale budżetowej.
1.13.	wykaz istotnych pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych, w tym kwotę czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów stanowiących różnicę między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązaniem zapłaty za nie
	Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów 9.575,80 zł.
1.14.	łącną kwotę otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie
	921.022,17 zł
1.15.	kwotę wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze

L.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie w zł
1	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń, w tym: wydatki z zakresu bhp	328 561,26
2	Wydatki osobowe niezaliczone do uposażeń wypłacane żołnierzom i funkcjonariuszom	137 158,90
3	Wynagrodzenia osobowe i bezosobowe oraz dodatkowe wynagrodzenie roczne wraz z pochodnymi od wynagrodzeń i składkami na Fundusz Emerytur Pomostowych	28 914 179,80
4	Uposażenia funkcjonariuszy i inne należności funkcjonariuszy zaliczane do wynagrodzeń, nagrody roczne dla funkcjonariuszy, uposażenia i świadczenia pieniężne wypłacane przez okres roku funkcjonariuszom zwolnionym od służby	2 939 658,95
5	Równoważniki pieniężne i ekwiwalenty dla funkcjonariuszy oraz pozostałe należności	382 856,65
6	Szkolenia członków korpusu służby cywilnej, w tym: studia podyplomowe, szkolenia pracowników nie będących członkami korpusu służby cywilnej, w tym: studia podyplomowe	85 537,55
7	Odpis na ZFŚS	1 006 330,03
8	Podróże służbowe krajowe i zagraniczne	12 360,76
9	Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	37 975,39
10	Zakup usług zdrowotnych	27 242,43
	RAZEM:	33 871 861,72
1.16.	inne informacje	
	Nie dotyczy	
2.		
2.1.	wysokość odpisów aktualizujących wartość zapasów	
	Nie dotyczy	
2.2.	koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym	
	<p>1) „Budowa parkingu przy Zespole Szkół nr 2 w Grajewie wraz z budową zjazdu od strony ul. mjr. Jana Tabortowskiego” – 18.120,00 zł – koszt roku 2019,</p> <p>2) „Rozbudowa drogi powiatowej Nr 1807B na odcinku Wierzbowo - Boczki Świdrowo” - 21.101,99 zł - koszt roku 2019,</p> <p>3) „Rozbudowa dróg powiatowych Nr 1869B i 1870B w Niedźwiadnej” –1.000,00 zł - koszt roku 2019,</p> <p>4) „Przebudowa mostu drogowego przez rzekę Wisłę w m. Czachy w ciągu drogi powiatowej Nr 1836B” – 9.999,00 zł - koszt roku 2019,</p> <p>5) „Rozbudowa drogi powiatowej Nr 1810B ul. Fabryczna w Grajewie - etap I” – 5.400,00 zł - koszt roku 2019.</p>	

2.3.	kwotę i charakter poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie
	Nie dotyczy
2.4.	informację o kwocie należności z tytułu podatków realizowanych przez organy podatkowe podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wykazywanych w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych
	Nie dotyczy
2.5.	inne informacje
	Nie dotyczy
3.	Inne informacje niż wymienione powyżej, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki
	Nie dotyczy

SKARBNIK POWIATU

Maria Jasłowska

(Skarbnik)

Zarząd Powiatu Grajewskiego:

Przewodniczący Zarządu:

Waldemar Remfeld

.....

Członkowie Zarządu:

Tomasz Cebeliński

.....

Sławomir Jan Ginel

.....

Maria Gwiazdowska

.....

Waldemar Tadeusz Wieczorek

.....

2020-06-30

.....
(rok, miesiąc, dzień)